

VALINNAISAINETARJOTIN 9. LUOKALLE

LUKUVUODELLE 2026-2027

HÄMEENKYRÖN YHTEISKOULU

Hyvä 8. luokkalainen

Tämä vihko esittelee Hämeenkyrön Yhteiskoulun valinnaisainetarjonnan 8.luokkalaisille. Olet tehnyt suurimman osan valinnoistasi jo 7. luokalla. Kaksivuotiset valinnaisaineet jatkuvat automaattisesti ja **nyt sinun tulee valita valinnaisaine, jota opiskellaan 9. luokalla kaksi tuntia viikossa**. Valinnalle täytyy tehdä myös varavalinta. Tutustu huolella vihon sisältöön ja tee valinta oman kiinnostuksesi mukaan.

	Aiemmat valinnat		Uusi valinta
	TAIP (2 vvt)	VA (2 vvt)	VA (2 vvt)
Esimerkiksi	2vuotiset	2vuotiset	1vuotiset
Varsinainen valinta	KOV	ATV	AIN9
Varavalinta	TST	SAB	ATO9

Valitse tämän vihon valinnaisaineista itsellesi YKSI VALINNAISAINE ja sille YKSI VARAVALINTA. Varavalintaa käytetään silloin, jos valitsemasi kurssi ei toteudu tai ryhmäkoosta olisi tulossa liian suuri ja joudumme karsimaan valinnaisaineryhmää. Kahden vuosiviikkotunnin laajuiset valinnaisaineopinnot näkyvät erillisinä numeroina päättötodistuksessa.

Lisätietoja antaa

Merja Heinäaho, rehtori p. 050 3674026

Alvari Saarelma, opinto-ohjaaja p. 050 3815275

OHJEITA VALINNAISAIINEEN VALINTAAN

8. luokalla valinnaisaineita oli viisi vuosiviikkotuntia ja 9. luokalla valinnaisia aineita opiskellaan kuusi vuosiviikkotuntia. Taito- ja taideaineiden päättöarvioinnin ajankohta riippuu oppilaan taito- ja taideaineiden (TAIL ja TAIP) valinnoista. Numeerisesti arvioitavat valinnaisaineet (kahden vuosiviikkotunnin laajuiset opinnot) vaikuttavat 9. luokan päättötodistukseen ja yhteishaun pisteytykseen. Sanallisesti arvioitavat alle kahden vuosiviikkotunnin laajuiset opinnot voidaan katsoa jonkin yhteisen aineen syventäviksi opinnoiksi ja sen suoritus voi vaikuttaa kyseisen oppiaineen arvosanaan. Tämä 9. luokalla valittava kurssi on numeerisesti arvioitava kurssi ja voi vaikuttaa päättöarvosanoihisi.

Valinnaisainevalintaa tehdessäsi ota huomioon omat kiinnostuksen kohteesi ja omat taitosi. **Valitse valinnaisaineeksi aineita, jotka todella kiinnostavat sinua ja joita haluat oppia.** MIETI VALINTASI KUNNOLLA JA PERUSTELLUSTI NIIN, ETTET MUUTA MIELTÄSI. Etukäteen et voi tietää tulevaa valinnaisaineryhmääsi eikä ryhmiä muodosteta kavereiden mukaan.

Valintaperusteita voit miettiä esimerkiksi näin:

- Hyödyn siitä jatkossa (osaaminen, ammatinvalinta ym.)
- En osaa vielä kyseisiä taitoja, mutta HALUAN oppia
- Osaan ja haluan opiskella enemmän kyseistä ainetta
- En voi opiskella kyseistä ainetta muualla

Valinnaisaineen opiskelu ei ole kuitenkaan edellytyksenä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, mutta joihinkin oppilaitoksiin jonkin valinnaisaineen opiskelusta saattaa saada lisäpisteitä tai käytännön hyötyä omien taitojen ja tietojen karttumisen takia. Näistä ja muista valinnaisainevalintoja koskevista kysymyksistä voit käydä juttelemassa opinto-ohjaajasi kanssa ennen valintasi tekemistä.

Sisälyys

Hyvä 8. luokkalainen.....	2
OHJEITA VALINNAISAIKKEEN VALINTAAN.....	3
SISÄLLYSLUETTELO VALINNAISAIKKE 9. LUOKALLE.....	5

VALINNAISAINETAULUKKO 9. LUOKALLE

2 tuntia viikossa vain 9. luokalla (Valitse 1 valinnaisaine ja 1 varavalinta)

vATO9	OHJELMOINNIN PERUSTEET	5
vKOK9	KANSAINVÄLINEN KOKKI	6
vMA9	SYVENTÄVÄ MATEMATIIKKA	7
vMUS9	LAULUN JA SOITON KURSSI	8
vLP9	LIIKUNNAN PELIKURSSI	9
vSA9	SAKSAA YSEILLE	10
vTNA9	AUTOTEKNIikka	11
vTNE9	ERÄHARRASTEKURSSI	12
vRA9	RANSKAA YSEILLE	14
vKAN9	KANSALAISTAITO	15
vAIN9	NÄYTELMÄKURSSI	16
vTEP9	PSYYKKINEN JA SOSIAALINEN TERVEYS	17
....		

vATO9 OHJELMOINNIN PERUSTEET

2 tuntia viikossa 9. luokalla

Mihin oppiaineeseen ATO9 liittyy?

Tietotekniikka

Mitä tunneilla tavoitellaan?

Tavoitteena on oppia ohjelmoinnin perusteita.

Miten opetus arvioidaan?

Numeroarviointi 4–10

Valinnaisen oppiaineen oppisisältö

Pieniä harjoituksia

Tutustutaan ohjelmoinnin perusteisiin, Pascal (mahdollisesti C++ tai Java)

Kielestä riippumatonta ohjelmoinnin logiikkaa.

Lähdetään ohjelmoinnin nollatasosta

Ohjelmointi on ongelmanratkaisua

Pikakatsaus muuttujiin ja ohjausrakenteisiin (mahdollisesti myös aliohjelmiin)

Valinnaisen oppiaineen työtavat

Itsenäistä sekä opettajajohtoista työskentelyä tietokoneella. Voidaan tehdä muutamia ryhmä- tai paritöitä.

vKOK9 KANSAINVÄLINEN KOKKI

2 tuntia viikossa 9. luokalla

Mihin oppiaineeseen KOK9 liittyy?

Kotitalous

Mitä tunneilla tavoitellaan?

Kurssilla tutustutaan eri maiden ruoka- ja leivontakulttuureihin valmistamalla suolaisia ja makeita pikkuruokia ja leivonnaisia. Tavoitteena on syventää kansallista ja kansainvälistä ruoka- ja tapakulttuuria. Oma luovuus ja idearikkaus toimivat ruoanvalmistuksen ja kurssin sisällön lähtökohtana. Tavoitteena on ohjata oppilasta monipuoliseen ja itsenäiseen kotitaloustöiden suunnitteluun ja hallintaan sekä löytämään uusia vahvuuksiaan kotitalouden tiedoissa ja taidoissa.

Miten arvioidaan?

Numeroarviointi 4–10. Kotitalousopetuksessa opiskellaan, opitaan ja arvioidaan käytännön toimintataitoja, tiedonhallintataitoja sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja. Arvioinnin tukena käytetään itsearviointia ja vertaisarviointia.

Valinnaisen oppiaineen oppisisältö

Ruoat satokauden mukaan, vegeruoat
Terveelliset välipalat, superfood
Leivonnaiset kansallisesta kansainväliseen
Kotimaiset ja ulkomaiset ruokatrendit
Vuoden ja perhepiirin juhlat

Valinnaisen oppiaineen työtavat

Yksilö-, pari -ja ryhmätyöt
Erilaiset ruoanvalmistus- ja leivontatehtävät
Omat ateriasuunnitelmat ja toteutukset
Kirjalliset tehtävät ja testit
Vierailijakäynnit ja mahdolliset opintoretket

Opetusryhmän koko on enintään 16 oppilasta.

vMA9 SYVENTÄVÄ MATEMATIIKKA

2 tuntia viikossa 9. luokalla

Mihin oppiaineeseen MA9 liittyy?

Matematiikka

Mitä tunneilla tavoitellaan?

Kurssi on tarkoitettu lukioon aikoville. Syventävän matematiikan tavoitteena on antaa hyvät eväät lukion matematiikan opintoihin. Kurssin aikana syvennetään ymmärrystä matemaattisten käsitteiden ja sääntöjen merkityksestä. Varmennetaan ja opitaan lisää erilaisten laskutaitojen hallintaa ja niiden käyttämistä erilaisissa sovelluskohteissa. Kehitetään lisää loogista ja kirjallista esittämistapaa. **Kurssin aikana on mahdollisuus suorittaa lukiomatematiikan ensimmäinen kurssi (vain F.E. Sillanpään lukiossa).**

Miten MA9 arvioidaan?

Numeroarviointi 4–10.

Valinnaisen oppiaineen oppisisältö

Kurssin aikana syvennetään peruskoulun matematiikan taitoja ja valmennetaan lukiomatematiikan maailmaan. Sisältö räätälöidään siten, että se palvelee mahdollisimman monia kurssille osallistuvia. Kurssin aikana:
Kerrataan ja täydennetään lukualueet ja peruslaskutoimitukset
Täydennetään prosenttilaskentaa arkielämän tehtävien avulla
Harjaannutetaan polynomilaskennan taitoja
Syvennetään yhtälönratkaisun taitoja
Tutustutaan tarkemmin toisen asteen yhtälöön
Vahvistetaan ymmärrystä funktiosta
Opitaan määrittämään lukujonoja käytännön ongelmien avulla
Tutkitaan tarkemmin geometrian ja trigonometrian sovelluksia
Aihealueisiin paneudutaan tietotekniikkaa apuna käyttäen sekä arkielämän sovelluksien ja ongelmien kautta. Osallistujien kiinnostuksen mukaan voidaan perehtyä lisäksi muihin matematiikan osa-alueisiin.

Valinnaisen oppiaineen työtavat

Tunneilla edetään rauhalliseen tahtiin kannustavassa ilmapiirissä. Kurssilla työskennellään sekä yksittäin että pienryhmissä. Kurssin aikana opitaan lukiossa tarvittavien tietotekniikan ohjelmien käyttöä.

vMUS9 LAULUN JA SOITON KURSSI (BÄNDISOITTO)

2 tuntia viikossa 9. luokalla

Mihin oppiaineeseen MUS9 liittyy?

Musiikki

Mikä on tavoitteena?

Tavoitteena on palauttaa mieleen musiikin taitoja: vahvistaa soittotaitoa, laulutaitoa, musiikin kuuntelemisen ja luovan tuottamisen taitoja. Esiintymismahdollisuuksia suunnitella yhdessä.

Miten arvioidaan?

Numeroarviointi 4–10. Ei kokeita.

Arvioinnissa huomioidaan kehittyminen musiikin taidoissa, lähtötaso voi olla jokaisella omanlainen. Aktiivisuus ja rakentava toiminta musisoivan ryhmän jäsenenä on tärkein osa arvioinnin lopputuloksessa.

Valinnaisen oppiaineen oppisisältöjä suunnitellaan yhdessä

Musisoidaan yhdessä: soitetaan, lauletaan ja kuunnellaan monipuolisesti musiikkia. Oppilaiden halutessa tarjotaan mahdollisuuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttöön musiikkitoiminnassa.

Valinnaisen oppiaineen työtavat

Laulaminen, soittaminen, musiikin luova tuottaminen ja musiikin kuunteleminen. Oppilas voi itse painottaa opintojaan enemmän laulamiseen tai soittamiseen.

vLP9 LIIKUNNAN PELIKURSSI

2 tuntia viikossa 9. luokalla

Mihin oppiaineeseen LP9 liittyy?

Liikunta

Mikä on tavoitteena?

kehittää omia taitoja eri peleissä
kohottaa ja ylläpitää omaa fyysistä kuntoa
tutustua eri liikuntapeleihin ja pelisovelluksiin
yhteistyötaitojen kehittäminen

Miten arvioidaan?

Numeroarviointi 4–10.

Valinnaisen oppiaineen oppisisältö

joukkuepelit
mailapelit
jääpelit
mahdolliset uudet pelisovellukset

Valinnaisen oppiaineen työtavat

toiminnallinen oppiminen
pari- ja ryhmätyöskentely

vSA9 SAKSAA YSEILLE

2 tuntia viikossa 9. luokalla

Kurssilla opetellaan saksan kielen alkeita ja tutustutaan Saksaan maana. Kiinnostavatko sinua erityisesti matkailu, ruokakulttuuri, juhlien vietto ja tavat, urheilu tai historia?

Saksa on Euroopan puhutuin äidinkieli: Saksassa, Itävallassa ja Sveitsissä on noin 100 miljoonaa asukasta. Saksan kielen taito avaa uusia mahdollisuuksia tulevaisuuteen, sillä Saksa on yksi Euroopan vaikutusvaltaisimmista maista ja Suomen tärkeimpiä kauppakumppaneita.

Erottaudut joukosta eduksesi, kun osaat useaa vierasta kieltä. Kielitaitoiset pärjäävät!

- **Mitä tunneilla tavoitellaan?**
 - Opetellaan saksan kielen alkeita ja tutustutaan Saksaan maana.
- **Miten arvioidaan?**
 - Numeroarviointi 4–10.
- **Valinnaisen oppiaineen oppisisältö**
 - Tervehdyksen, numerot, viikonpäivät, ruokasanoja, kuinka kahvilassa ja ravintolassa asioidaan sekä muita matkailutilanteita.
 - Ääntäminen. Opit sen helposti ja pystyt käyttämään saksaa harjoittelemissamme arkipäivän tilanteissa.
- **Valinnaisen oppiaineen työtavat**
 - Työtavat ovat monipuolisia.
 - Opiskellaan pelien ja sähköisten sanastoharjoitusten avulla.
 - Tehdään myös erilaisia tiedonhakutehtäviä oppilaiden kiinnostuksen mukaan.

vTNA9 AUTOTEKNIIKAN KURSSI

2 tuntia viikossa 9. luokalla

Mihin oppiaineeseen TNA9 liittyy?

- Käsityö

- **Mitä tunneilla tavoitellaan?**
 - Tavoitteena on auton rakenteeseen, huoltoon ja yksinkertaisin korjauksiin tutustuminen.

- **Miten arvioidaan?**
 - Arviointina numeroarviointi 4–10.

- **Valinnaisen oppiaineen oppisisältö**
 - Oppisisältönä on autotekniikkaan tutustuminen.

- **Valinnaisen oppiaineen työtavat**
 - Työtapana on tekemällä oppiminen, teorian opiskelua opettajajohtoisesti ja ryhmäkeskustelut aiheesta. Havaintovälineisiin tutustumalla, autonosia purkamalla, mahdollisilla tutustumiskäynneillä ym. pyritään saamaan vaihtelua tunneille.

TNE9 ERÄHARRASTEKURSSI

2 tuntia viikossa 9. luokalla

- **Mihin oppiaineeseen TNP 9 liittyy?**
 - Käsityö
- **Mitä tunneilla tavoitellaan?**
 - Tavoitteena on kokonaisen käsityöprosessin hallinnan omaksuminen ja oppilaan aiemmin opittujen käsityötaitojen vahvistaminen ja laajentaminen limittyen erityisesti eräharrastukseen.
- **Miten opetus arvioidaan?**
 - Numeroarviointi 4–10.
- **Valinnaisen oppiaineen oppisisältö**
 - Erävalineiden valmistusta ja mahdollisesti eräilyä lähiympäristössä. Oppisisältö ottaa huomioon oppilaan eräkiinnostuksen kohteet.
- **Valinnaisen oppiaineen työtavat**
 - Työtapana on tekemällä oppiminen. Oppilaalla on mahdollisuus toteuttaa itseään eri tekniikoihin perehtyen. Työturvallisuusasiat ja turvalliset työtavat opitaan ottamaan aina huomioon. Käsityöprosessiin kuuluvat seuraavat vaiheet: 1. ideointi ja suunnittelu, 2. valmistus ja 3. arviointi. Suunnitteluvaiheessa oppilas valitsee hankkeen (työn) ja hankkii tarvittavat mitta, muoto, materiaali, pinnankäsittely jne. tiedot. Valmistusvaiheessa oppilas perehtyy työssä tarvittaviin koneisiin, työpiirustuksiin ja työskentelymenetelmiin sekä tekee koko ajan tarvittavia muutoksia suunnitelmiinsa. Arviointia oppilas suorittaa yksin ja yhdessä opettajan kanssa kaikissa käsityöprosessin vaiheissa.

RA9 RANSKAA YSEILLE

2 tuntia viikossa 9. luokalla

Bonjour!

Kiinnostaako ranskan kieli ja kulttuuri? Ranska on kulttuurin, taiteen ja kansainvälisten suhteiden kieli, jota puhuu yli 200 miljoonaa ihmistä viidessä maanosassa. 9.luokan valinnaisranskan tunneilla opiskelemme ranskan kielen alkeita ja tutustumme ranskalaiseen tapakulttuuriin sekä Ranskaan maana. Harjoittelemme monipuolisesti sekä sanastoa että kieliopin perusrakenteita. Bienvenue! Tervetuloa!

- **Mitä tunneilla tavoitellaan?**
 - Opetellaan ranskan kielen alkeita ja tutustutaan ranskalaiseen tapakulttuuriin sekä Ranskaan maana.
- **Miten arvioidaan?**
 - Numeroarviointi 4–10.
- **Valinnaisen oppiaineen oppisisältö:**
 - Tervehdyksiä, kuulumisten kysyminen
 - Lukusanoja, värejä
 - Itsestä ja perheestä kertominen
 - Kahvilassa ja ravintolassa asiointi ym. matkailutilanteita
 - Tutustutaan ranskalaiseen tapakulttuuriin
- **Valinnaisen oppiaineen työtavat**
 - Monipuoliset, kielten oppitunneilta tutut työtavat: suulliset, kirjalliset ja kuuntelutehtävät, sähköiset tehtävät, pelit jne.
 - Yksilö-, pari- ja ryhmätyöt

KAN9 KANSALAISTAITO

Yhteiskuntaopin valinnaisaine

Laajuus: 9. luokalla 2 tuntia

Arviointi: numeroarviointi 4–10.

Sisältö

- Miten hankin vuokra-asunnon?
- Pankkitoiminta
- Vakuutukset
- Sähkön kilpailutus
- Älykäs kuluttajatoiminta
- Oman kulutuksen suunnittelu ja budjetti
- Nuoren lakitieto
- Millaisia palveluja Kela tarjoaa sinulle?

Suoritustapa

- Oppitunnit
- Monimuoto-opetus
- Oppilaiden omat työt

AIN9 NÄYTELMÄKURSSI

Ilmaisutaidon näytelmäkurssi

2 tuntia viikossa 9. luokalla

- **Mihin oppiaineeseen AIN9 liittyy?**
 - Äidinkieli, ilmaisutaito
- **Mitä tunneilla tavoitellaan?**
 - Tavoitteena on yhteisen näytelmän valmistaminen ja valmiin näytelmän esittäminen yleisölle kurssin lopuksi keväällä. Kurssi keskittyy nimensä mukaisesti näytelmän valmistamiseen. Vaihtoehtoisesti näytelmä tehdään joko valmiin tekstin pohjalta tai kirjoitetaan itse.
- **Miten arvioidaan?**
 - Arviointina numeroarviointi 4–10.
 - Ei kokeita vaan arviointi pohjautuu ryhmätyöskentelyyn ja yhdessä tekemiseen.
- **Valinnaisen oppiaineen oppisisältö**
 - Näytelmäkäsikirjoituksen kirjoittamista tai siihen tutustumista yhdessä ryhmän kanssa
 - Roolityöskentelyä ja näyttelemistä
 - Teatterityöskentelyn eri osa-alueisiin tutustumista (lavastus, puvustus, valotekniikka)
- **Valinnaisen oppiaineen työtavat**
 - Mukavassa ilmapiirissä rennosti, mutta tavoitteellisesti yhdessä työskennellen

TEP9 PSYYKKINEN JA SOSIAALINEN TERVEYS

2 tuntia viikossa 9. luokalla

- **Mihin oppiaineeseen TEP9 liittyy?**

- o Terveystieto

- **Mitä tunneilla tavoitellaan?**

- o Psyykkisen ja sosiaalisen terveyden kurssilla pohditaan välineitä oman hyvinvoinnin ja elämäntaitojen vahvistamiseen sekä harjoitellaan vuorovaikutustaitoja. Keskiössä ovat itsetuntemuksen lisääminen sekä mielipiteiden jakaminen muiden oppilaiden kanssa, jolloin opitaan tarkastelemaan asioita monista näkökulmista. Kurssilla opiskellaan esimerkiksi tunnistamaan ja ilmaisemaan tunteita sekä harjoitellaan haitallisten ajatusten muuttamista. Oppisisältöjen ja työtapojen suunnittelussa huomioidaan oppilaiden toiveet ja mielenkiinnonkohteet.

- **Miten arvioidaan?**

- o Numeroarviointi 4–10

- **Valinnaisen oppiaineen oppisisältö:**

- o yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot
 - o ihmissuhteiden solmiminen ja ylläpitäminen
 - o itsetunto ja itseluottamus
 - o mielenterveyden tukitekijät ja -kompastuskivet
 - o stressinhallinta
 - o rentoutumis- ja läsnäolotaidot
 - o tunteiden tunnistaminen ja ilmaiseminen
 - o turvataidot
 - o digimaailmassa toimiminen

- **Valinnaisen oppiaineen työtavat:**

- o yksilö-, pari- ja ryhmätyöt (ei kokeita)
 - o toiminnalliset harjoitukset (esim. draaman hyödyntäminen)
 - o vierailijakäynnit

vENG9 ENGLISH THROUGH (SOCIAL)MEDIA and CULTURE!

2 tuntia viikossa 9. luokalla

Mihin oppiaineeseen ENG9 liittyy?

Englanti

Mitä tunneilla tavoitellaan?

- Kurssilla käytetään englantia luovasti ja monipuolisesti eri medioiden avulla.
- Tutustumme englanninkieliseen kulttuuriin, elokuvaan, musiikkiin, sarjoihin, mainoksiin ja someen.
- Opit luomaan omaa mediasisältöä englanniksi – esim. videoita, posteja ja vlogia.
- Harjoittelemme ymmärtämistä, puhumista ja kirjoittamista aidossa, nykypäivän kontekstissa – sekä epämuodollista että muodollista englantia.

Miten arvioidaan?

Numeroarviointi 4–10.

Valinnaisen oppiaineen oppisisältö:

- o Englanninkielisen median (elokuvat, YouTube, musiikki, mainokset ja some) ymmärtäminen ja tulkinta
- o Oman mediasisällön tuottaminen englanniksi (esim. lyhyt video, podi, juliste, vlogi tai somepostaus)
- o Sosiaalisen median kieli ja nuorten puhekieli englannissa
- o Kulttuurien vertailu, identiteetti ja kansainvälinen viestintä
- o Luovia tehtäviä: esim. elokuvakohtauksen kirjoittaminen, haastattelu, kampanjapostaus tai oma "English Social Media Account"-projekti

Valinnaisen oppiaineen työtavat:

- o Toiminnallinen ja luova työskentely
- o Projektit, keskustelut, pelit ja digityökalut
- o Some- ja mediaprojektit englanniksi
- o Lyhyitä esityksiä ja oma luova tuotos